

Szczegółowe warunki i sposoby oceniania
z wiedzy o społeczeństwie
w Zespole Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w
Tucholi
w Technikum nr 1

Szczegółowe warunki i sposoby oceniania polegają na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu postępów w opanowywaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności, wynikających z programu nauczania .

Mają na celu:

- a) bieżące i systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych;
- b) mobilizowanie ucznia do systematycznej pracy;
- c) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju oraz przedstawienie bieżących postępów w nauce;
- d) dostarczanie bieżącej informacji o trudnościach w przyswajaniu wiedzy przez uczniów;
- e) wzrost efektywności pracy ucznia;
- f) umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji pracy na lekcji, w celu wzrostu jej efektywności.

WYMAGANIA EDUKACYJNE I JAWNOŚĆ OCENIANIA

Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów o:

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej;
- nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia;
- nauczyciel oddaje uczniowi sprawdzone i ocenione prace pisemne na lekcji podczas omawiania wyników danej formy kontroli (w razie nieobecności ucznia – po jego powrocie do szkoły), w przypadku zgłoszenia wątpliwości co do oceny z pracy pisemnej uczeń lub jego rodzic są zobowiązani dostarczyć ww. pracę nauczycielowi w celu rozstrzygnięcia wątpliwości;

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z przedmiotu „wiedza o społeczeństwie” dla klasy 5 technikum

Wymagania na poszczególne oceny						
	Zagadnienia	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		2	3	4	5	6
Rozdział 1						
Temat lekcji: Normy prawne						
	▪ prawa i prawo ▪ normy społeczne ▪ a prawo ▪ cechy i	Uczeń: ▪ podaje przykłady norm społecznych, ▪ podaje przykłady aktów prawnych,	Uczeń: ▪ wyjaśnia znaczenie terminu „norma społeczna”,	Uczeń: ▪ podaje przepis <i>Konstytucji RP</i>, z którego wynika obowiązek	Uczeń: ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między prawem w znaczeniu	Uczeń: ▪ na wybranych przykładach dokonuje wykładni prawa.

	budowa norm prawnych ▪ akty prawne i przepisy ▪ podstawa prawna ▪ zasady powoływania się na podstawę prawną ▪ interpretacja przepisów prawnych ▪ zasada „nieznajomość prawa szkodzi”	▪ wymienia konsekwencje naruszania norm społecznych, w tym norm prawnych.	▪ wymienia typy norm społecznych, ▪ podaje przykłady różnych typów norm społecznych, ▪ wyjaśnia, czym się różnią normy prawne od innych typów norm społecznych, ▪ przyporządkowuje do poszczególnych typów norm odpowiednie kategorie oceny zachowania, ▪ wymienia cechy norm prawnych, ▪ uzasadnia konieczność przestrzegania norm prawnych, ▪ wymienia pozytywne aspekty poznawania prawa, ▪ wyjaśnia znaczenie zasady „nieznajomość prawa szkodzi”.	wskazywania podstawy prawnej, ▪ właściwie posługuje się oznaczeniami jednostek redakcyjnych aktu normatywnego, ▪ wyjaśnia, jakie mogą być konsekwencje łamania zasady „nieznajomość prawa szkodzi”, ▪ odczytuje z różnych źródeł [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela, plakat] informacje na temat poziomu wiedzy o prawie wśród pełnoletnich Polaków.	podmiotowym a prawem w rozumieniu przedmiotowym, ▪ porównuje różne typy norm społecznych, np. z uwzględnieniem źródeł norm, ▪ analizuje budowę normy prawnej, rozpoznając jej poszczególne elementy, ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między aktem prawnym a przepisem prawnym.	
Temat lekcji: Źródła prawa						
▪ podmioty stanowiące prawo	Uczeń: ▪ wymienia organy władzy	Uczeń: ▪ przedstawia zasięg terytorialny	Uczeń: ▪ porównuje źródła prawa	Uczeń: ▪ wyjaśnia, na czym polega problem	Uczeń: ▪ przeprowadza ankietę na temat	

	▪ zasięg obowiązywania prawa ▪ podmioty podlegające prawu ▪ źródła prawa stanowionego w Polsce ▪ hierarchia źródeł prawa w Polsce ▪ procedura ustawodawcza ▪ dzienniki urzędowe ▪ okres obowiązywania prawa ▪ zasada „prawo nie działa wstecz”	uczestniczące w procesie stanowienia prawa w Polsce, ▪ podaje źródła prawa stanowionego obowiązującego w Polsce, ▪ wyjaśnia, na czym polega nadrzędna rola konstytucji w Polsce, ▪ wymienia dzienniki urzędowe [<i>Dziennik Urzędowy, Monitor Polski</i>].	i podmiotowy obowiązującego w Polsce prawa, ▪ wyjaśnia, jak należy rozumieć zasadę „prawo nie działa wstecz”, ▪ odszukuje konkretne źródła prawa w dziennikach urzędowych, ▪ przedstawia hierarchię źródeł prawa powszechnie obowiązującego w Polsce, ▪ wyjaśnia, na czym polega szczególna moc <i>Konstytucji RP</i>, ▪ wymienia podstawowe etapy procesu legislacyjnego w Polsce i uczestniczące w nim podmioty.	stanowionego w Polsce – z uwzględnieniem zakresu ich obowiązywania i miejsca zajmowanego przez nie w hierarchii, ▪ wyjaśnia znaczenie terminu <i>vacatio legis</i>, ▪ uzasadnia konieczność stosowania zasady „prawo nie działa wstecz”, ▪ wyjaśnia, jakie są zasady działania Internetowego Systemu Aktów Prawnych, ▪ interpretuje konstytucyjne zapisy dotyczące procesu legislacyjnego w Polsce, ▪ wyjaśnia, jakie są konsekwencje łamania zasady „prawo nie działa wstecz”.	„inflacji” prawa w Polsce, ▪ omawia zasady publikowania źródeł prawa w Polsce, ▪ analizuje konstytucyjne zapisy dotyczące ratyfikacji umów międzynarodowych, ▪ omawia hierarchiczny układ źródeł prawa w Polsce, w tym relację między ustawą a ratyfikowaną umową międzynarodową.	znajomości źródeł prawa powszechnie obowiązującego w Polsce oraz sposobów ich publikacji – np. w swojej społeczności szkolnej, a także analizuje i udostępnia wyniki wykonanych przez siebie badań.
--	---	---	---	--	--	--

Temat lekcji: Pomoc prawna						
- rodzaje prawa - formy pomocy prawnej - instytucje udzielające pomocy prawnej - zawody prawnicze	Uczeń: - podaje przykłady organów i instytucji udzielających porad prawnych, - rozpoznaje działania typowe dla następujących zawodów prawniczych: adwokatów, radców prawnych, notariuszy.	Uczeń: - wymienia podstawowe rodzaje prawa, - podaje przykłady spraw regulowanych przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne, - wyszukuje informacje na temat dostępnych możliwości uzyskania porady prawnej w sytuacjach typowych, - podaje, jaki jest zakres działalności adwokatów, radców prawnych i notariuszy.	Uczeń: - przedstawia zasady działania Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego, - odszukuje informacje na temat działalności organizacji i instytucji udzielających pomocy prawnej w nietypowych sytuacjach [np. poszukujących ludzi zaginionych].	Uczeń: - porównuje zakres działalności adwokatów, radców prawnych i notariuszy, - odszukuje informacje na temat instytucji udzielających pomocy prawnej w jego miejscowości, gminie lub powiecie.	Uczeń: przygotowuje i realizuje skierowaną do społeczności szkolnej akcję promującą instytucje udzielające pomocy prawnej w jego miejscowości, gminie lub powiecie.	
Temat lekcji: Informacja publiczna						
- prawo do informacji publicznej - informacja publiczna - sposoby uzyskiwania informacji	Uczeń: - podaje przykłady spraw, których może dotyczyć informacja publiczna, - podaje przykłady instytucji	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega prawo do uzyskania informacji publicznej, - wskazuje podmioty mogące	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega transparentność życia publicznego, - wyjaśnia, na czym polega działalność organizacji typu	Uczeń: określa, jakie jest znaczenie transparentności życia publicznego dla prawidłowego funkcjonowania państwa i	Uczeń: uzyskuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej informacje na temat bieżącej działalności wybranej instytucji	

	- publicznej Biuletyn Informacji Publicznej - wniosek o udostępnienie informacji publicznej	- zobowiązanych do udzielania informacji publicznej, - odszukuje informacje publiczne dotyczące nieskomplikowanych spraw wskazanych przez nauczyciela.	- ubiegać się o uzyskanie informacji publicznej, - wyjaśnia, jakie sprawy obywatel może załatwić dzięki dostępowi do informacji publicznej, - odszukuje proste informacje publiczne, korzystając z usług e-administracji, - wymienia przykładowe informacje udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, - pisze przykładowy wniosek o udzielenie informacji publicznej.	<i>watchdog</i> , i odszukuje informacje na ich temat, - charakteryzuje podstawowe sposoby przechowywania i udostępniania informacji publicznej, - wymienia sytuacje, w których dostęp do informacji publicznej może zostać ograniczony.	- społeczeństwa demokratycznego, - analizuje, jak dostęp do informacji publicznej pomaga obywatelom w rozwiązywaniu problemów w konkretnych sytuacjach z życia codziennego.	- lub konkretnego organu władzy w gminie lub powiecie, - wyjaśnia, w jaki sposób pozyskał zaprezentowane informacje.
Rozdział 2:						
Temat lekcji: Konstytucyjne prawa człowieka						
- prawa i wolności - istota praw człowieka i ich cechy	Uczeń: podaje przykłady praw i wolności człowieka uwzględnionych	Uczeń: wymienia zasady ogólne dotyczące ochrony praw człowieka	Uczeń: przyporządkowuje konkretne prawa człowieka do odpowiednich	Uczeń: porównuje znaczenie pojęć „prawo” i „wolność”,	Uczeń: analizuje spory światopoglądowe dotyczące wybranych praw	

▪ granice praw człowieka ▪ warunki ograniczania praw człowieka ▪ koncepcja praw jednostki ▪ miejsce praw człowieka w <i>Konstytucji RP</i> ▪ zasady ogólne i katalog praw człowieka w <i>Konstytucji RP</i> ▪ zasady i formy ochrony praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz grup posługujących się językiem regionalnym	w <i>Konstytucji RP</i>, ▪ podaje przykłady praktycznej realizacji praw i wolności człowieka wymienionych w <i>Konstytucji RP</i>, ▪ podaje przykłady praw przysługujących w Polsce mniejszościom narodowym i etnicznym oraz grupom posługującym się językiem regionalnym.	wymienionych w <i>Konstytucji RP</i>, ▪ wymienia prawa przysługujące mniejszościom narodowym i etnicznym oraz grupom posługującym się językiem regionalnym.	kategorii uwzględnionych w <i>Konstytucji RP</i>, ▪ wymienia konstytucyjne warunki, które muszą zostać spełnione, aby można było ograniczyć korzystanie z praw człowieka, ▪ analizuje konstytucyjne prawa człowieka z uwzględnieniem koncepcji praw jednostki [prawa człowieka, prawa obywatela], ▪ analizuje przepisy prawne z <i>Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym</i>.	▪ wyjaśnia, jakie miejsce zajmują prawa człowieka w <i>Konstytucji RP</i>, ▪ uzasadnia konieczność ochrony praw przysługujących grupom mniejszościowym, ze szczególnym uwzględnieniem praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz grup posługujących się językiem regionalnym, ▪ odszukuje i prezentuje informacje na temat praw mniejszości polskiej w wybranych państwach.	człowieka, ▪ organizuje debatę na temat praw człowieka i aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranego problemu związanego z ochroną praw człowieka.
Temat lekcji: Ochrona praw człowieka w Polsce					
▪ środki ochrony konstytucyjnych praw i wolności	Uczeń: ▪ podaje przykłady konstytucyjnych środków ochrony praw człowieka	Uczeń: ▪ wymienia konstytucyjne środki ochrony praw człowieka w	Uczeń: ▪ analizuje wybrane przypadki łamania praw człowieka, w tym wskazuje,	Uczeń: ▪ porównuje i ocenia działalność wybranych organizacji	Uczeń: ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały

▪ instytucje i organy władzy chroniące konstytucyjne prawa i wolności ▪ prawo do sądu ▪ prawo do zaskarżenia ▪ prawo do wynagrodzenia za szkodę ▪ skarga konstytucyjna ▪ prawo do wystąpienia do Rzecznika Praw Obywatelskich ▪ działalność Rzecznika Praw Obywatelskich ▪ organizacje broniące praw człowieka w Polsce	▪ w Polsce, wymienia przykłady spraw, z którymi można zwrócić się do Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ podaje przykłady działających w Polsce organizacji, których celem jest obrona praw człowieka.	▪ w Polsce, wyjaśnia, na czym polega prawo do: - sądu, - zaskarżenia, - wynagrodzenia za szkodę, - złożenia skargi konstytucyjnej, - wystąpienia do Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ wymienia przykładowe formy działalności Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ pisze przykładową skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ wymienia podstawowe elementy procedury składania skargi konstytucyjnej, ▪ omawia zakres i formy działalności wybranej organizacji broniącej praw człowieka.	▪ jakie konstytucyjne środki ochrony tych praw były dostępne w omawianych sytuacjach, ▪ określa zakres działalności i uprawnień Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ odszukuje informacje na temat celów szczegółowych oraz form działania wybranej organizacji broniącej praw człowieka, ▪ wyjaśnia, jakie jest znaczenie skargi konstytucyjnej w systemie ochrony praw człowieka w Polsce.	▪ broniących praw człowieka w Polsce, wymienia negatywne konsekwencje wynikające z przewlekłości postępowań sądowych w Polsce oraz wskazuje główne przyczyny tego problemu, ▪ analizuje przepisy regulujące zasady korzystania z prawa do: - sądu, - zaskarżenia, - wynagrodzenia za szkodę, - złożenia skargi konstytucyjnej.	[film, plakat, artykuł itp.] dotyczące działalności np.: - Rzecznika Praw Obywatelskich w Polsce, - jednej z organizacji, których celem jest obrona praw człowieka, ▪ jest aktywnym członkiem organizacji broniącej praw człowieka, ▪ aktywnie uczestniczy w działaniach podejmowanych przez organizacje broniące praw człowieka.
Temat lekcji: System strasburski					

	▪ systemy ochrony praw człowieka ▪ Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu ▪ Rada Europy ▪ <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i> ▪ zasady składania skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu	Uczeń: ▪ wymienia instytucje tworzące strasburski system praw człowieka [Rada Europy, <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i>, Europejski Trybunał Praw Człowieka].	Uczeń: ▪ przedstawia okoliczności historyczne, które miały wpływ na powstanie systemów ochrony praw człowieka, ▪ podaje podstawowe informacje na temat <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i>, ▪ prezentuje podstawowe informacje na temat strasburskiego systemu praw człowieka [Rada Europy, <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i>, Europejski Trybunał Praw Człowieka], ▪ wymienia podstawowe zasady składania	Uczeń: ▪ wymienia państwa należące do Rady Europy i wskazuje je na mapie, ▪ analizuje przykładowe skargi złożone do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu oraz wybrane wyroki Trybunału, ▪ wyjaśnia znaczenie <i>Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i> dla europejskiego systemu ochrony praw człowieka, ▪ wymienia warunki dopuszczalności skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.	Uczeń: ▪ omawia strukturę Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, ▪ ocenia działalność Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.	Uczeń: ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące działalności Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.
--	--	---	--	--	---	---

			skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.			
Temat lekcji: Łamanie praw człowieka						
▪ formy łamania praw człowieka ▪ przyczyny łamania praw człowieka ▪ wybitni obrońcy praw człowieka ▪ naruszanie praw imigrantów ▪ skala łamania praw człowieka na świecie	Uczeń: ▪ podaje przykłady łamania praw człowieka, ▪ wskazuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka.	Uczeń: ▪ wymienia formy łamania praw człowieka i ilustruje je odpowiednimi przykładami, ▪ rozpoznaje przypadki naruszeń praw człowieka opisane w tekstach publicystycznych, ▪ wymienia przyczyny łamania praw człowieka, ▪ wskazuje i charakteryzuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka, w tym w państwach demokratycznych, ▪ porównuje skalę łamania praw człowieka w państwach	Uczeń: ▪ określa skalę łamania praw człowieka w Polsce i na świecie na podstawie zestawień statystycznych oraz raportów organizacji pozarządowych, ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat łamania praw człowieka w wybranym państwie niedemokratycznym.	Uczeń: ▪ wyszukuje i prezentuje informacje na temat dokonanych wybitnych postaci działających na rzecz ochrony praw człowieka, np. laureatów Pokojowej Nagrody Nobla, ▪ analizuje współczesne zjawiska [polityczne, ekonomiczne, socjalne, kulturowe] zaliczane do przyczyn łamania praw człowieka.	Uczeń: ▪ organizuje debatę poświęconą tematowi łamania praw człowieka w państwach demokratycznych i niedemokratycznych oraz aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące problemu łamania praw człowieka.	

			demokratycznych i niedemokratycznych.			
Rozdział 3						
Temat lekcji: Prawo cywilne						
▪ cechy charakterystyczne prawa cywilnego ▪ prawa majątkowe i osobiste ▪ podział prawa cywilnego w Polsce ▪ pojęcia z zakresu prawa cywilnego [osoba fizyczna, zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych, przedstawicielstwo, pełnomocnictwo] ▪ prawo zobowiązaniowe ▪ prawo rzeczowe	Uczeń: ▪ rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne, ▪ definiuje podstawowe pojęcia z zakresu prawa cywilnego [osoba fizyczna, powód i pozwany, testament], ▪ wymienia podstawowe formy nabycia własności, ▪ wymienia strony postępowania cywilnego i wskazuje przysługujące im prawa, ▪ rozpoznaje podstawowe zasady obowiązujące w postępowaniu cywilnym.	Uczeń: ▪ podaje przykłady norm z prawa cywilnego, ▪ wyjaśnia, czym się różni zdolność prawna od zdolności do czynności prawnych, ▪ wymienia podstawowe cechy prawa cywilnego, ▪ właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa cywilnego [zobowiązanie, prawa majątkowe, prawa osobiste, przedstawicielstwo ustawowe, pełnomocnictwo, zobowiązanie, rzecz, własność, spadek, zachowek, dziedziczenie]	Uczeń: ▪ porównuje instytucje przedstawicielstwa ustawowego i pełnomocnictwa, ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między <i>Kodeksem cywilnym</i> a <i>Kodeksem postępowania cywilnego</i>, ▪ analizuje proste kazusy dotyczące prawa cywilnego, np. prawa spadkowego, ▪ analizuje pod kątem poprawności przykładowy pozew cywilny.	Uczeń: ▪ prezentuje podział prawa cywilnego obowiązujący w Polsce, ▪ interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu cywilnego</i> oraz <i>Kodeksu postępowania cywilnego</i>, ▪ przedstawia konstrukcję stosunku cywilnoprawnego określanego jako zobowiązanie, ▪ rozpoznaje typy postępowań cywilnych i je charakteryzuje.	Uczeń: ▪ analizuje złożone kazusy z zakresu prawa cywilnego.	

▪ prawo spadkowe ▪ postępowanie cywilne		ustawowe], a także rozpoznaje przepisy prawne, w których pojęcia te zostały zdefiniowane, ▪ podaje przykłady praw majątkowych i praw osobistych, ▪ wymienia uprawnienia właściciela rzeczy, ▪ podaje podstawowe zasady dziedziczenia testamentowego, ▪ pisze przykładowy pozew cywilny, ▪ przedstawia przebieg postępowania cywilnego.			
Temat lekcji: Prawo rodzinne					
▪ małżeństwo ▪ zasady zawierania związku małżeńskiego ▪ prawne przeszkody uniemożliwiające zawarcie małżeństwa	Uczeń: ▪ wymienia elementy konstytucyjnej definicji małżeństwa, ▪ podaje skutki prawne zawarcia małżeństwa, ▪ wymienia prawa	Uczeń: ▪ wymienia przeszkody prawne uniemożliwiające zawarcie małżeństwa oraz możliwe powody unieważnienia związku	Uczeń: ▪ interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego</i>, ▪ wyjaśnia, na czym polega unieważnienie małżeństwa i	Uczeń: ▪ analizuje spór społeczny dotyczący: - instytucji małżeństwa, - modelu rodziny, - zakresu władzy rodzicielskiej, w tym zajmuje	Uczeń: ▪ analizuje złożone kazusy z zakresu prawa rodzinnego.

▪ skutki zawarcia małżeństwa ▪ wspólność majątkowa ▪ prawa rodziców i dzieci ▪ władza rodzicielska ▪ obowiązek alimentacyjny	i obowiązki rodziców i dzieci.	małżeńskiego, ▪ właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa rodzinnego [małżeństwo, wspólnota majątkowa, obowiązek alimentacyjny], ▪ pisze przykładowy wniosek alimentacyjny.	wymienia jego konsekwencje prawne, ▪ analizuje pod kątem poprawności przykładowy wniosek alimentacyjny, ▪ analizuje proste kazusy dotyczące prawa rodzinnego.	stanowisko wobec omawianego problemu i konstruuje odpowiednie argumenty.	
--	--------------------------------	--	---	--	--

Temat lekcji: Postępowanie karne

▪ zasady prawa karnego ▪ etapy postępowania karnego ▪ uczestnicy postępowania karnego ▪ rozprawa w procesie karnym	Uczeń: ▪ właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa karnego [oskarżyciel, oskarżony, przestępstwo, wykroczenie, apelacja], ▪ wyjaśnia znaczenie podstawowych zasad prawa karnego [nie ma przestępstwa	Uczeń: ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między <i>Kodeksem karnym</i> a <i>Kodeksem postępowania karnego</i>, ▪ rozpoznaje zastosowanie podstawowych zasad prawa karnego [nie ma przestępstwa bez ustawy, domniemanie niewinności] w przepisach	Uczeń: ▪ analizuje pod kątem poprawności przykładowe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, ▪ analizuje proste kazusy dotyczące prawa karnego, ▪ interpretuje wybrane przepisy <i>Kodeksu karnego</i> i <i>Kodeksu postępowania karnego</i>.	Uczeń: ▪ porównuje przebieg rozpraw [zasady, etapy] prowadzonych w sądzie powszechnym w ramach postępowania cywilnego i postępowania karnego, ▪ porównuje prawa przysługujące poszczególnym uczestnikom postępowania karnego.	Uczeń: ▪ analizuje złożone kazusy z zakresu prawa karnego.
---	--	--	---	--	--

		bez ustawy, domniemanie niewinności], wymienia etapy postępowania karnego i jego uczestników.	prawnych i wyjaśnia konsekwencje łamania tych reguł, - wymienia strony postępowania karnego [przygotowawczego i procesowego] oraz przysługujące im prawa, - wymienia główne prawa, jakie przysługują ofierze, sprawcy i świadkowi przestępstwa, - podaje podstawowe zasady regulujące prowadzenie rozprawy w procesie karnym, - pisze przykładowe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.			
Temat lekcji: Prawo administracyjne						
cechy charakterystyczne prawa administracyjnego	Uczeń: wskazuje dziedziny życia publicznego regulowane przez	Uczeń: właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z	Uczeń: analizuje pod kątem poprawności: - odwołanie od	Uczeń: - porównuje różne rodzaje aktów administracyjnych, - porównuje akty	Uczeń: analizuje złożone kazusy z zakresu prawa administracyjnego.	

▪ pojęcia z zakresu prawa administracyjnego ▪ administracja publiczna ▪ akty, decyzje i postanowienia administracyjne ▪ postępowanie administracyjne ▪ skarga administracyjna	prawo administracyjne, ▪ wymienia podstawowe elementy decyzji administracyjnej, ▪ wymienia środki zaskarżenia decyzji administracyjnej.	zakresu prawa administracyjnego [administracja publiczna, organ administracji publicznej, akt administracyjny], ▪ wymienia podstawowe cechy prawa administracyjnego, ▪ wymienia etapy postępowania administracyjnego oraz biorące w nim udział podmioty [i innych jego uczestników], ▪ krótko charakteryzuje środki zaskarżenia decyzji administracyjnej, ▪ pisze przykładowe odwołanie od decyzji administracyjnej, ▪ wymienia zadania sądów administracyjnych.	decyzji administracyjnej, - zażalenie na postanowienie organów administracyjnych, - skargę administracyjną, ▪ analizuje proste kazusy prawne dotyczące prawa administracyjnego, ▪ wymienia przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej, ▪ rozpoznaje rodzaje administracji publicznej, ▪ interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu postępowania administracyjnego</i>.	administracyjne z aktami normatywnymi, ▪ porównuje decyzje administracyjne z postanowieniami administracyjnymi, ▪ charakteryzuje i porównuje rodzaje postępowań administracyjnych, ▪ porównuje decyzję administracyjną z wyrokiem sądu.	
Temat lekcji: Prawo powszechnych ubezpieczeń					
▪ system ubezpieczeń społecznych	Uczeń: ▪ wymienia podstawowe prawa	Uczeń: ▪ wymienia główne zasady i cele	Uczeń: ▪ analizuje proste kazusy dotyczące	Uczeń: ▪ porównuje poszczególne	Uczeń: ▪ analizuje złożone kazusy dotyczące

	- rodzaje ubezpieczeń społecznych w Polsce - Zakład Ubezpieczeń Społecznych - system ubezpieczenia zdrowotnego - Narodowy Fundusz Zdrowia	przysługujące obywatelom polskim w zakresie opieki społecznej i zdrowotnej, - wymienia instytucje kierujące systemem ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz służbą zdrowia [KRUS, ZUS, NFZ], - rozdziela ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, - podaje podstawowe zasady korzystania z publicznej opieki zdrowotnej.	funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, - przedstawia specyfikę obowiązkowych i dobrowolnych ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce, - odczytuje z różnych źródeł informacji [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela] dane dotyczące stanu wiedzy Polaków na temat funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, - wymienia rodzaje ubezpieczeń funkcjonujących w Polsce, - wymienia zadania: - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,	systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce, analizuje informacje na temat tego, w jaki sposób Polacy oceniają funkcjonowanie systemu opieki społecznej i zdrowotnej w Polsce.	rodzaje ubezpieczeń funkcjonujących w Polsce, analizuje uwarunkowania mające wpływ na funkcjonowanie systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce.	systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce, - organizuje debatę na temat: - ubezpieczeń społecznych w Polsce, - funkcjonowania systemu publicznej służby zdrowia w Polsce, - aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji.
--	--	--	--	--	---	---

			- Narodowego Funduszu Zdrowia.			
Temat lekcji: Prawo do opieki społecznej i edukacji						
- wykluczenie społeczne - ubóstwo - bezrobocie - opieka społeczna - urzędy pracy - edukacja - kształcenie ustawiczne	Uczeń: - wymienia problemy społeczne, z którymi boryka się państwo polskie, - wymienia podstawowe zasady funkcjonowania systemu opieki społecznej w Polsce, - wymienia podstawowe przyczyny bezrobocia, - podaje podstawowe informacje dotyczące systemu szkolnictwa w Polsce, w tym szkolnictwa wyższego.	Uczeń: - wymienia przykłady wykluczenia społecznego oraz wskazuje jego konsekwencje, - podaje przykłady działań podejmowanych przez państwo polskie w celu ograniczenia bezrobocia i wykluczenia społecznego, - odczytuje z różnych źródeł informacji [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela] dane dotyczące poziomu i zasięgu bezrobocia oraz wykluczenia społecznego w Polsce, - przedstawia	Uczeń: - wyjaśnia, jakie uwarunkowania mają wpływ na zjawisko wykluczenia społecznego, - porównuje różne rodzaje bezrobocia, z uwzględnieniem specyficznych uwarunkowań oraz konsekwencji społecznych, ekonomicznych, politycznych i kulturowych, - odszukuje i prezentuje informacje na temat działalności urzędu pracy w jego powiecie, - omawia podstawowe zasady funkcjonowania systemu	Uczeń: - porównuje różne formy zwalczania bezrobocia i ocenia ich skuteczność, - analizuje spór społeczny dotyczący zakresu i form funkcjonowania opieki społecznej w Polsce – zajmuje stanowisk o w sprawie i konstruuje odpowiednie argumenty, - wymienia zadania Ministra Edukacji Narodowej i kuratorów oświaty, - wymienia formy kształcenia ustawicznego, - planuje i prezentuje swoją indywidualną	Uczeń: - organizuje debatę poświęconą: - problemom społecznym w Polsce, - funkcjonowaniu systemu edukacji w Polsce, a także aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, - przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące: - możliwości i zasad studiowania w wybranym państwie świata, - form wspierania przez państwo polskie osób studiujących za granicą.	

			strukturę szkolnictwa w Polsce, w tym szkolnictwa wyższego, ▪ wyjaśnia, w jaki sposób można podnosić swoje kwalifikacje zawodowe.	bolońskiego w szkolnictwie wyższym, ▪ przedstawia wady i zalety edukacji zdalnej, ▪ analizuje problemy i uwarunkowania mające wpływ na wybór ścieżki edukacyjnej dokonywany przez młodych ludzi.	ścieżkę edukacji.	
Rozdział 4:						
Temat lekcji: Prawo międzynarodowe						
▪ stosunki międzynarodowe ▪ cechy współczesnych stosunków międzynarodowych ▪ cechy charakterystyczne międzynarodowego prawa publicznego ▪ podmioty prawa międzynarodowego publicznego	Uczeń: ▪ podaje przykłady podmiotów międzynarodowego prawa publicznego, ▪ wymienia przykładowe zasady międzynarodowego prawa publicznego.	Uczeń: ▪ wymienia formy dwustronnych stosunków międzynarodowych, ▪ podaje cechy współczesnych stosunków międzynarodowych, ▪ wyjaśnia, czym jest międzynarodowe prawo publiczne, ▪ wymienia podmioty międzynarodowego prawa	Uczeń: ▪ na wybranych przykładach wykazuje złożoność i wielopłaszczyznowość współczesnych stosunków międzynarodowych, ▪ wymienia cechy międzynarodowego prawa publicznego, ▪ na wybranych przykładach analizuje działanie międzynarodowego	Uczeń: ▪ odszukuje, analizuje i prezentuje informacje na temat łamania zasad międzynarodowego prawa publicznego.	Uczeń: ▪ interpretuje kazusy dotyczące międzynarodowego prawa publicznego.	

	▪ zasady prawa międzynarodowego publicznego ▪ nieprzestrzeganie zasad prawa międzynarodowego publicznego		▪ publicznego, wyjaśnia znaczenie zasad międzynarodowego o prawa publicznego [zasady suwerenności, integralności terytorialnej, nienaruszalności granic, nieingerowania w sprawy wewnętrzne państwa, samostanowienia narodów, pokojowego rozstrzygania sporów, powstrzymywania się od groźby użycia siły lub jej rzeczywistego użycia].	o prawa publicznego.		
Temat lekcji: Globalizacja						
▪ cechy globalizacji ▪ wpływ podmiotów prawa międzynarodowego	Uczeń: ▪ podaje przykłady zjawisk wynikających z procesu globalizacji, ▪ podaje przykłady	Uczeń: ▪ wymienia podstawowe aspekty procesu globalizacji, ▪ podaje przykłady zjawisk	Uczeń: ▪ wyjaśnia, na czym polega zjawisko określane jako efekt motyla, ▪ na wybranych przykładach	Uczeń: ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: - wpływu wybranych	Uczeń: ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.]	

	publicznego na proces globalizacji ▪ wymiary globalizacji ▪ skutki procesu globalizacji i wynikające z niego wyzwania	pozytywnych i negatywnych aspektów procesu globalizacji.	świadczących o globalizacji w wymiarach politycznym, ekologicznym, ekonomicznym, komunikacyjnym i kulturowym, ▪ wymienia skutki globalizacji w polityce, kulturze i życiu społecznym, ▪ podaje przykłady organizacji międzynarodowych, których działalność ma istotny wpływ na proces globalizacji.	wykazuje współzależności występujące między państwami w środowisku międzynarodowym.	podmiotów prawa międzynarodowego o publicznego na proces globalizacji, ▪ - ruchów anty- i alterglobalistycznych, ▪ analizuje spór dotyczący oceny procesu globalizacji – zajmuje stanowisk o w sprawie i konstruuje odpowiednie argumenty.	dotyczące wybranych problemów i wyzwań wynikających z procesu globalizacji, ▪ organizuje debatę poświęconą zagadnieniom związanym z globalizacją i aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji.
Temat lekcji: Wybrane problemy międzynarodowe						
▪ konflikty etniczne [istota, przyczyny, skutki, sposoby rozwiązywania, przykłady] ▪ terroryzm [cechy i rodzaje współczesnego]	Uczeń: ▪ podaje przykłady współczesnych konfliktów międzynarodowych, ▪ wymienia sposoby rozwiązywania konfliktów etnicznych, ▪ podaje cechy współczesnego	Uczeń: ▪ wymienia przyczyny, konsekwencje i formy konfliktów etnicznych, ▪ podaje przykłady współczesnych konfliktów etnicznych na obszarze Unii Europejskiej,	Uczeń: ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „czystki etniczne” i „ludobójstwo”, ▪ charakteryzuje metody walki ze współczesnym terroryzmem, ▪ charakteryzuje wybrany konflikt	Uczeń: ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: - współczesnych konfliktów etnicznych, - problemu terroryzmu międzynarodowego o [przyczyny,	Uczeń: ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranych metod i form rozwiązywania współczesnych	

o terroryzmu, walka z terroryzmem]	terroryzmu.	▪ właściwie posługuje się terminami „migracje”, „uchodźcy”, „asymilacja”, „grupa etniczna”, „integracja”, ▪ podaje przykłady działań o charakterze terrorystycznym, ▪ wymienia główne współczesne organizacje terrorystyczne, ▪ wymienia metody walki ze współczesnym terroryzmem.	etniczny na obszarze Unii Europejskiej, ▪ na wybranym przykładzie opisuje metody i formy działania współczesnych organizacji terrorystycznych.	uwarunkowania, konsekwencje, formy, organizacje terrorystyczne, skala zagrożenia, metody przeciwdziałania].	sporów międzynarodowych .
-------------------------------------	-------------	---	---	---	---------------------------

Temat lekcji: Organizacja Narodów Zjednoczonych

▪ powstanie ONZ ▪ podstawy działania ONZ ▪ główne organy ONZ ▪ działania ONZ na rzecz pokoju na świecie ▪ system	Uczeń: ▪ podaje cele i zasady funkcjonowania ONZ, ▪ wymienia przykłady działań ONZ na rzecz pokoju na świecie, w tym wybrane misje pokojowe.	Uczeń: ▪ przedstawia okoliczności, które doprowadziły do powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych, ▪ podaje podstawowe informacje na temat <i>Karty</i>	Uczeń: ▪ charakteryzuje działalność wybranych agend, organów i organizacji wyspecjalizowanych funkcjonujących w ramach ONZ.	Uczeń: ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: - działalności organów, wyspecjalizowanych, organizacji, funduszy, programów i agend Narodów	Uczeń: ▪ organizuje debatę poświęconą: - ocenie pracy ONZ, - wyzwaniom stojącym przed ONZ, - a także aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji.
--	--	--	--	---	---

	Narodów Zjednoczonych		<i>Narodów Zjednoczonych,</i> ▪ wymienia główne organy ONZ i podaje, jakie są ich zadania, ▪ podaje przykłady wyspecjalizowanych organizacji, funduszy, programów i agend Narodów Zjednoczonych.		Zjednoczonych, - misji pokojowych ONZ, ▪ ocenia zasadność i skuteczność działań podejmowanych przez ONZ.	
Temat lekcji: Unia Europejska						
▪ etapy procesu integracji europejskiej ▪ państwa członkowskie Unii Europejskiej ▪ prawo Unii Europejskiej ▪ strefa Schengen ▪ strefa euro ▪ obowiązujące akty prawa pierwotnego Unii Europejskiej ▪ zasady i obszary funkcjonowania	Uczeń: ▪ rozpoznaje główne zasady i obszary funkcjonowania Unii Europejskiej, ▪ wymienia główne organy i instytucje Unii Europejskiej, ▪ podaje korzyści wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej dla polskich obywateli, ▪ podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej.	Uczeń: ▪ przedstawia podstawowe uwarunkowania mające wpływ na proces integracji europejskiej, ▪ wymienia państwa należące współcześnie do Unii Europejskiej i wskazuje je na mapie, ▪ wymienia obowiązujące akty prawa pierwotnego Unii Europejskiej, ▪ wymienia prawa przysługujące obywatelom Unii	Uczeń: ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między prawem pierwotnym a prawem wtórnym Unii Europejskiej, ▪ omawia obszary funkcjonowania Unii Europejskiej, ▪ odczytuje z różnorodnych źródeł [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela] informacje dotyczące społecznej oceny	Uczeń: ▪ przedstawia główne etapy procesu integracji europejskiej, w tym: - utworzone organizacje i zawarte traktaty, - sposób funkcjonowania wspólnot europejskich i zakres współpracy państw członkowskich na poszczególnych etapach, - państwa, które przystąpiły do	Uczeń: ▪ odszukuje i prezentuje, np. na forum społeczności szkolnej, informacje na temat funduszy Unii Europejskiej i ich wykorzystania w Polsce oraz w najbliższych państwach członkowskich, ▪ dokonuje krytycznej analizy zagadnień dotyczących członkostwa Polski w Unii Europejskiej,	

	- ia Unii Europejskiej ▪ instytucje i organy Unii Europejskiej ▪ prawa obywatela Unii Europejskiej ▪ korzyści z członkostwa w Unii Europejskiej		- Europejskiej, ▪ wymienia główne organy i instytucje Unii Europejskiej [Komisję Europejską, Radę Europejską, Parlament Europejski, Radę Unii Europejskiej i Trybunał Sprawiedliwości UE].	członkostwa Polski w Unii Europejskiej.	- wspólnot europejskich, ▪ porównuje zasięg terytorialny Unii Europejskiej, strefy Schengen i strefy euro, ▪ charakteryzuje poszczególne źródła prawa pierwotnego Unii Europejskiej.	▪ zbiera i prezentuje informacje na temat sporu społecznego dotyczącego oceny polskiego członkostwa w Unii Europejskiej, ▪ organizuje debatę poświęconą wybranym problemom związanym z funkcjonowaniem Unii Europejskiej oraz aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji.
Temat lekcji: Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego						
▪ geneza i cele NATO ▪ organy NATO ▪ państwa członkowskie NATO ▪ działania NATO na rzecz pokoju na świecie ▪ USA w strukturach NATO	Uczeń: ▪ wymienia główne cele i zadania NATO, ▪ podaje rok wstąpienia Polski do NATO.	Uczeń: ▪ omawia okoliczności, które doprowadziły do powstania Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego, ▪ wymienia główne organy NATO, ▪ wymienia państwa należące do NATO i wskazuje	Uczeń: ▪ odczytuje z różnych źródeł [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela] informacje dotyczące oceny: - działalności NATO na rzecz światowego pokoju, - członkostwa	Uczeń: ▪ omawia stosunki NATO z Federacją Rosyjską, ▪ charakteryzuje główne organy NATO, ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: - roli NATO w budowaniu	Uczeń: ▪ dokonuje krytycznej oceny wybranych aspektów działalności NATO, ▪ organizuje debatę poświęconą wybranym aspektom funkcjonowania NATO i aktywnie	

			je na mapie.	Polski w NATO, - wpływu NATO na pozycję Stanów Zjednoczonych Ameryki w świecie, ▪ określa i ocenia rolę Stanów Zjednoczonych Ameryki w strukturach NATO.	pokoju na świecie, - przebiegu wybranych operacji wojskowych NATO.	uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, ▪ odszukuje i prezentuje, np. na forum społeczności szkolnej, informacje na temat członkostwa Polski w NATO.
Temat lekcji: Służby zagraniczne Polski						
▪ istota i cele polityki zagranicznej ▪ dyplomacja ▪ placówki dyplomatyczne i ich zadania ▪ ambasady i konsulaty ▪ działalność polskiej dyplomacji	Uczeń: ▪ rozpoznaje zadania ambasadorów i konsulów.	Uczeń: ▪ właściwie posługuje się terminami „polityka zagraniczna”, „racja stanu”, „dyplomacja publiczna”, „misja dyplomatyczna”, ▪ wymienia sprawy, które obywatel polski może załatwić w konsulatach.	Uczeń: ▪ na przykładzie wybranych placówek dyplomatycznych RP przedstawia zadania ambasad i konsulatów, ▪ wymienia priorytety polskiej polityki zagranicznej.	Uczeń: ▪ przedstawia główne inicjatywy międzynarodowe, w które angażuje się państwo polskie [np. Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski, Trójmorze].	Uczeń: ▪ odszukuje w różnych źródłach informacje na temat działalności polskich placówek dyplomatycznych w wybranych państwach świata.	

OBSZARY AKTYWNOŚCI

a) wiedza – zgodnie z zakresem wymagań na poszczególne poziomy w formie:

- odpowiedzi ustnej z 2 ostatnich lekcji;
- kartkówki;
- pracy klasowej;
- sprawdzianu

b) umiejętności, w tym:

- wnioskowanie i uogólnianie
- dostrzeganie wniosków przyczynowo - skutkowych
- analiza różnych źródeł informacji
- prezentacja
- praca w grupie
- praca indywidualna

c) udział w olimpiadach i konkursach

d) zaangażowanie w działalności organizacyjnej szkoły i środowiska

NARZĘDZIA POMIARU

Sprawdzaniu podlegają wszystkie sfery osiągnięć uczniów tj. wiadomości i umiejętności oraz aktywność. Ocenianie osiągnięć przeprowadza się w odniesieniu do wymagań programowych.

Na ocenę wpływać będą także:

- aktywność i zaangażowanie ucznia podczas lekcji
- jakość prezentacji uczniowskich
- aktywny udział ucznia w dyskusji, debacie
- umiejętność działania w zespole;

Zasady oceniania:

a) Punkty z prac pisemnych (procenty) przelicza się na oceny według schematu:

od 40% – 2,

od 45% - 2+,

od 50% 3-,

od 55% - 3,

od 65% 3+,

od 70% - 4-,

od 75% - 4,

od 85% 4+,

od 90% - 5-,

od 93% - 5,

od 96% - 5+,

od 98 – 6.

Kryteria ocen:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a. nie ma osiągnięć wystarczających do dalszego uczenia się wiedzy o społeczeństwie
- b. nie rozwiązuje najprostszych zadań nawet przy pomocy nauczyciela,
- c. nie zachowuje minimalnej dokładności i staranności, koniecznej do poprawnego rozwiązania zadania,
- d. nieprawidłowo stosuje terminy, nie radzi sobie z ich zrozumieniem,
- e. nie potrafi posługiwać się mapą,
- f. nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności i nie wykazuje chęci współpracy w celu uzupełnienia braków.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a. ma część osiągnięć w zakresie wystarczającym do dalszego uczenia się wiedzy o społeczeństwie
- b. rozwiązuje proste zadania z pomocą nauczyciela,
- c. zachowuje małą dokładność i staranność, nie jest systematyczny,
- d. wymienić podstawowe daty
- e. wykazuje się znajomością i zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów historycznych, stosuje je w prawidłowy sposób,
- f. korzysta z pomocy nauczyciela lub innych uczniów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a. samodzielnie rozwiązuje proste zadania,
- b. zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązania zadań,
- c. pracuje systematycznie, na bieżąco poprawia oceny niedostateczne,
- d. stosuje prawidłowo większość terminów i pojęć
- e. potrafi w wystarczającym zakresie posługiwać się samodzielnie mapą
- f. przeprowadza analizę związków przyczynowo - skutkowych

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a. samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim poziomie złożoności,
- b. zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadań,
- c. wypowiada się pełnymi zdaniami, wyjaśniając podstawowe zjawiska i procesy historyczne, jest systematyczny,
- d. prawidłowo stosuje większość pojęć i terminów,
- e. prawidłowo posługuje się mapą,
- f. analizuje ciągi przyczynowo – skutkowe oraz je ocenia

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który;

- a. samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy o wysokim poziomie złożoności,
- b. zachowuje wzorową dokładność i staranność w rozwiązywaniu zadań, jest systematyczny, na bieżąco osiąga dobre i bardzo dobre wyniki w nauce,
- c. wypowiada się pełnymi zdaniami, w sposób logiczny i spójny wyjaśnia złożone procesy i zjawiska historyczne,
- d. potrafi dokonywać porównań i klasyfikacji,
- e. samodzielnie zdobywa wiedzę i umiejętności,
- f. jest aktywny w trakcie zajęć lekcyjnych.

- Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
- a. opanował 98% wymagań z zakresu podstawowego,
 - b. potrafi posługiwać się i wykorzystywać różne dodatkowe źródła informacji,
 - c. wykazuje się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi ponad realizowany program nauczania,
 - d. uczestniczył w konkursach, olimpiadach lub innych dodatkowych przedsięwzięciach z zakresu wiedzy o społeczeństwie,
 - e. twórczo rozwija własne zainteresowania z zakresu wiedzy o społeczeństwie i dzieli się tą wiedzą z innymi,
 - f. wykazuje się dużą aktywnością na zajęciach lekcyjnych,
 - g. przygotowuje materiały korzystając z różnych źródeł informacji, przetwarza je do praktycznego wykorzystania.

Wypowiedzi ustne punktowane oceną:

- 1 (ndst) – wypowiedź z poważnymi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, pomijająca najważniejsze zagadnienia, nieznajomość podstawowych faktów historycznych, błędy językowe.
- 2 (dop) – wypowiedź z niewielkimi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, niepełna, błędy językowe.
- 3 (dst) – wypowiedź z mało istotnymi błędami merytorycznymi, niepełna, samodzielna, omówienie podstawowych zagadnień.
- 4 (db) – wypowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna, uporządkowane przytaczanie faktów, poprawny język.
- 5 (bdb) – wypowiedź bezbłędna samodzielna, wyczerpująca bez wiadomości wykraczających poza program, swobodne operowanie faktami, integracja wiedzy z różnych dziedzin.

6 (cel) – wypowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca, wykraczająca poza program, swobodne operowanie faktami, widoczne zaangażowanie ucznia w proces dydaktyczny. Oceny mogą być rozszerzone o „+” lub „-”.

b) Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać pracy z całą klasą, to powinien to uczynić po powrocie do szkoły (w terminie uzgodnionym z nauczycielem).

c) Oceny niedostateczne ze sprawdzianów uczeń zobowiązany jest poprawić w ciągu 2 tygodni (w przypadkach losowych termin może zostać wydłużony).

d) Uczeń ma prawo podwyższyć także inne oceny niż niedostateczna (w terminie 2 tygodni).

e) Sprawdziany i prace klasowe są zadawane z dwu tygodniowym wyprzedzeniem, kartkówki z ostatnich trzech lekcji są bez zapowiedzi.

f) Pisemne prace domowe uczeń jest zobowiązany oddać w ustalonym terminie, nieoddanie pracy skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.

g) Zeszyt przedmiotowy jest własnością ucznia. Uczeń jest zobowiązany do systematycznego zapisywania notatek. Brak notatek skutkuje oceną niedostateczną.

h) Uczniowie posiadający zalecenia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej mogą prowadzić notatki przy użyciu komputera.

i) uczeń ma możliwość wykorzystania jednego nieprzygotowania do lekcji

EGZAMIN POPRAWKOWY, KLASYFIKACYJNY, SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIA

Na egzamin poprawkowy komisja przygotowuje zadania na ocenę dopuszczającą, a próg zaliczenia wynosi 90%. Uczeń w czerwcu otrzymuje od nauczyciela historii wymagania edukacyjne i ich odbiór potwierdza własnoręcznym podpisem. Egzamin poprawkowy przeprowadza się w dwóch formach: pisemnej i ustnej. Na egzaminie pisemnym, trwającym 45 minut, uczeń rozwija 1 wybrany spośród 3 podanych tematów. Na egzaminie ustnym uczeń losuje zestaw zawierający 3 pytania. Ostateczny wynik ustala komisja.

Przebieg lekcji:

1. Podczas lekcji uczeń zobowiązany jest do przestrzegania porządku, zasad kultury osobistej oraz kultury słowa.
2. Każdy uczeń powinien posiadać podręcznik.

Dopuszczalne jest, aby uczniowie siedzący w jednej ławce korzystali na lekcji z jednego podręcznika.

3. Uczeń jest zobowiązany posiadać na lekcji inne materiały wskazane przez nauczyciela.

4. Uczeń na lekcji za zgodą nauczyciela może korzystać z kalkulatora, jeśli jego użycie jest zgodne z tematem lekcji. Zabrania się korzystania z telefonu komórkowego, jako kalkulatora.

8. Na lekcjach nie wolno używać telefonów komórkowych. Telefon powinien być schowany i wyłączony (ewentualnie wyciszony).

9. Uczeń ma prawo zadawać pytania związane z tematyką lekcji lub prosić o powtórzenie tych fragmentów lekcji, które nie są zrozumiałe i oczekiwać pomocy ze strony nauczyciela.

10. Uczeń zainteresowany historią ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela w postaci wskazania dodatkowych źródeł informacji historycznych.

Ocena końcowa roczna i semestralna

Ocenę roczną/semestralną wystawia nauczyciel w oparciu o oceny częściowe. Podstawą oceny rocznej/semestralnej jest zaliczenie wszystkich zapowiedzianych prac pisemnych. Niezaliczenie jednej skutkuje obniżeniem oceny. Inne formy sprawdzania wiedzy (np. odpowiedź ustna) oraz aktywność w czasie lekcji mogą ocenę podnieść. Wszystkie powyższe składowe stanowią ocenę roczną/semestralną.

Opracowali:

Maria Budkiewicz

Dariusz Słomion